

Az erdészet technikus jellegéről

Írta: Kaán Károly, magyar királyi főerdész

Megérlelődött a köztudatban, hogy felsőbb erdészeti szakoktatásunk reorganizációra vár. Az 1896. évi országos erdészgyűlésen Horváth Sándor miniszteri tanácsos úrnak, Országos Erdészeti Egyesületünk alelnökének e tárgyú, mélyreható előadását a jelen voltak lelkesedése és egyhangú helyeslése fogadta.

Az Országos Erdészeti Egyesület fel is írt e tárgyban a földművelésügyi miniszter úrhoz, akinek válaszul adott leiratában, ha nem is nyertünk konkrét ígéretet a hiányok orvoslásához, de kiolvastuk abból, hogy egy újabb szervezés bekövetkeztéhez, ejtessék az meg előbb vagy utóbb, reményünk lehet.

Olyan fontos kérdések várnak e tárgyban eldöntésre, hogy aki ismeri a földművelési miniszter úrnak a tárczája keretébe vágó gazdasági ágak körül létesített örök becsú alkotásait, s a ténykedésében mindenkor nyilvánuló bölcse megfontolást, az ez esetben sem várhatott a mihamar adott választásban részletezést arra nézve, hogy a kérdést mikor és milyen alakban kívánja megoldani.

Nem vártunk pedig főleg ez ideig intézkedéseket, mert egy nagyszabású, gyökeres reformról van szó, s mert azóta tört elő és jutott kifejezésre mindig fokozottabb mértékben az a nézet, mint a közszükség kifejezője, mely a magyar felsőbb erdészeti szakoktatásnak lehetőleg technikai jellegű, végzett hallgatóinak pedig az erdőmérnöki címet kívánja biztosítani, akár Selmeczbányán maradjon és önállósíttassék, akár másutt létesíttessék egy erdőgazdasági főiskola.

Ez a nálunk olyan kézzelfoghatóan kívánatos technikai jelleg, másrészt az a körülmény, hogy a német birodalom több államában a felsőbb erdészeti szakoktatás a tudományegyetem kebelébe olvadt, annyira ellentétesnek látszó valami, mely érdemes arra, hogy vele már a félreértések kikerülése céljából is bővebben foglalkozzunk.

A német birodalom általános előrehaladottsága mellett ugyanis az erdőgazdaság elméleti oktatását ott, hol az nem egy külön és önálló főiskolába szorul (mint Eberswalde és Münden Poroszországban, Tharand Szászországban) tudományegyetemeinek kebelébe sorozta be, s az univerzitás oly közgazdasági ágának tekinti, mely bár rokon, de nem technikai, s mely azokon a már megoldott technikai munkálatokon épült és fejlődik egészségesen tovább, melyeken a német birodalom erdőgazdasága már jó részében túl van, az osztrák tartományok most vajúdnak és dolgoznak, s a melyre nálunk a végzetteken kívül jó részt csak most vagy a jövőben kerül a sor.

Igy van erdészeti fakultása a giesseni egyetemnek Hessenben, a müncheninek Bajorországban, a tübingeninek Württembergben. Csak Bádén Nagyhercegség az egyedüli a német birodalomban, melynek erdészeti szakoktatása a karlsruhei műegyetemen talált helyet, pedig módjában állott, hogy az erdészeti elméleti oktatást akár a heidelbergi, akár a freiburgi tudományegyetembe olvassza be.

Bádén Nagyhercegség erdőgazdaságának jelen gyakorlati berendezését, mintaszerű voltát tekintve, határozottan állíthatjuk, hogy az erdészeti szakoktatásnak ez a szervezete eddig nem vált sem szegényesre, sem hátrányra a közgazdaságilag annyira előrehaladt országnak, de erdőgazdasági fejlettségének jelen foka mellett indokoltnak tartjuk Bádén kormányának abbéli gondoskodását,

mely az erdészeti szakoktatás valamely tudományegyetem keretébe való beolvasztásának kérdését most már itt is szőnyegre hozta.

Ennek megvilágítására egyébként felhozzuk a következőket. Bádén nagyhercegség 550 656 hektár összes erdőterületéből a 368 323 hektár állami és községi tulajdont képező erdőségek épp úgy, mint a magánbirtok határkérdései rendezettek.

Az állami birtok állományának törzskönyvét, s annak minden területi változását a nagyhercegségi uradalmi igazgatóság földmérő és térképkészítő mérnöksége tartja nyilván. Az állami és községi birtokról nyomdán sokszorosított térképek állanak rendelkezésre, melyek a magassági rétegvonalakat is kitüntetik.

Az erdőgazdaság hozamszabályozása a fatömegben alapult, régóta fennáll s így időszaki továbbfejlesztése aránylag igen kevés felmérési munkával jár.

A faanyagnak vízen való szállítása az egész vonalon megszűnt, s az erdei patakok és folyók szabályoztattak. Az erdei termék minden felé szárazföldi utakon kerül ki az erdőből.

Az állam és a községek tulajdonát képező erdőbirtok utaknak, ép így az erdő határain belül haladó községi utaknak építését és fenntartását az államerdészet végezte eddig, s végzi ma is. A talajjavító és lecsapoló munkálatokon kívül az államerdészet műszaki teendőit csak az utak építése képezte, mely munkát immár teljes befejezéséhez közeledik.

El kell ismernie mindenkinek, s ki is kell jelentenem ezúttal is, hogy a 4-5 évtized alatt fokozott tevékenységgel végzett erdőfel-tartó munkálatok kifogástalan műszaki tudással és minden közgazdasági érdek szemmel tartásával történtek.

Az út- és hídépítő munkálatok azonban véget érnek mihamar, s néhány év múlva már csak fenntartásuk lesz az erdészeti tisztviselők gondja. Ezek után majd Bádén nagyhercegség erdőgazdasági tisztviselőire jobbra már olyan közgazdasági és erdészeti kérdések megoldása vár, melyek kevesebb műszaki ismereteket tételeznek fel, a minők a technika keretén kívül is elsajátíthatók.

A szakoktatás tehát ily körülmények között könnyebben olvadhat majd a tudományegyetem kebelébe. Felállíthatjuk tehát a tételt, hogy közgazdaságilag fejlett országokban és főleg ahol az erdőgazda válla a szónak szorosabb értelmében vett technikai munkák nem nehezdednek, a tudományegyetem keretében találja leghivatottabb helyét az erdőgazdaság elméleti oktatása, míg egyebütt és különösen ott, hol az erdőgazdára fontosabb műszaki kérdések megoldása vár, mint Schweizban, az osztrák örökös tartományokban, nálunk, Oroszországban stb. az erdőgazdaság elméleti tanításának akár külön álló főiskolában, akár a műegyetemen technikai alapot kell adni.

Természetes azonban, hogy nem értjük itt az általános technikai tudományok oly értelmű, s főleg oly általános, sok tekintetben rideg, az erdészet igényeihez nem simuló fejtegetését, amint azt a bányászattal való meg nem indokolható közösség folytán éppen a mi erdészeti akadémiánkon tapasztaljuk!

Értjük itt a technikai tudományok általános, de főleg azon különleges részének az erdőgazdaság természete szerint kívánt elméleti oktatását, melyekre az erdésznek a gyakorlati életben, s a reá váró technikai feladatok megoldásában lépten-nyomon szüksége van!

Forrás: *Erdészeti Lapok*, 1901. október

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET ERDÉSZCSILLAG ALAPÍTVÁNY PÁLYÁZATI FELHÍVÁSA

**Az erdőgazdálkodásban dolgozók,
erdészeti nyugdíjasok és családtagjaik támogatására**

A felhívás célja: A rászorulókat támogatása, családsegítés, időskorúak gondozása.

Támogatásra jogosult: Az erdőgazdálkodás területén dolgozók és családtagjaik, az erdészeti nyugdíjasok. Családtagnak minősül a feleség (özvegy) és gyermekek (18 éves korig).

Feltétel: legalább 5 éves e területen végzett, igazolt munkaviszony. Az OEE-tagság nem feltétel.

Támogatás igényelhető:

1. Elhunyt erdészek és erdészeti dolgozók gyermekeinek megsegítése, esélyegyenlőségük megteremtése, anyagi helyzetük javítása érdekében.
2. Nehéz anyagi körülmények között élő erdészek és családjuk helyzetének javításához.
3. Időskorú, nyugdíjas erdészek szociális helyzetének javításához.

A pályázat tartalmi és formai követelményei

A pályázatokat augusztus 31-ig **(2 példányban)** kell benyújtani (a szükséges mellékletekkel együtt) az **OEE Erdészcsillag Alapítvány 1021 Budapest, Budakeszi út 91. címre.**

A pályázatot beadhatja a jogosult, illetve egyesületi helyi csoport vagy szakosztály, illetve munkahelyi közösség is a kedvezményezett megjelölésével, amennyiben a rászorultság körülményeit és a szükséges adatokat ismeri (adatlap).

A beadott pályázathoz mellékelni kell: a kitöltött Adatlapot, az Országos Erdészeti Egyesület Helyi csoport-titkárának véleményével.

Az Adatlap információin kívül röviden indokolni kell a rászorultság körülményeit.

A pályázat elbírálásának rendje és az elbírálás főbb szempontjai

A pályázat évente egy alkalommal kerül kiírásra.

A pályázatokat az Alapítvány kuratóriuma október 31-ig elbírálja, és döntéséről értesíti a pályázókat, valamint az OEE illetékes helyi csoportját.

A kuratórium a pályázatok elbírálása során az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a közös háztartásban élők egy főre eső havi jövedelme és a mindenkori minimálbér viszonya;
- a kérelmező egészségi állapota, betegállományának hossza, kórházi kezelése, esetleges balesete, leszázalékolása, esetleg haláleset stb.;
- a család összjövedelmét, illetve kiadásait befolyásoló lényeges változások;
- eltartottak, gyermekek száma;
- árvaság;
- az igény gyakorisága;
- Helyi csoport véleménye.

A segély alsó és felső határértékét a rendelkezésre álló szabályozás és keretek ismeretében a kuratórium határozza meg, melyet az indokok súlyossága és az igénylők száma befolyásol.

Gémesi József
Kuratóriumi elnök

AZ ERDÉSZCSILLAG ALAPÍTVÁNY FEL- HÍVÁSA AZ ERDÉSZETI ÖSZTÖNDÍJ 2017/2018. ÉVI PÁLYÁZATÁRA

1. Az ösztöndíjra pályázhatnak

- a Bedő Albert Középiskola, Erdészeti Szakiskola és Kollégium, Ásotthalom
- a Debreceni Márton Szakképző Iskola, Miskolc
- az FM ASzK–Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskola és Kollégium, Mátrafüred
- a NyME Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskola és Kollégium, Sopron
- a Somogyi TISZK Közép- és Szakiskola Dráva Völgye Tagintézménye, Barcs
- a Széchenyi Zsigmond Szakközép- és Szakiskola, Szőcsénypuszta
- a Szegedi Szolgáltatási Középiskola és Szakiskola Kiss Ferenc Erdészeti Tagintézménye, Szeged
- a Venczel József Szakközépiskola, Csíkszereda tanulói, diákjai, hallgatói.

2. Az adományozás feltétele

Egyesületi ösztöndíjban a szakközépiskolai és szakiskolai nappali tagozatos, erdésztechnikus, erdészeti szakmunkás szakon első alapképzésben és első kiegészítő alapképzésben részt vevő tanulók részesülhetnek két lezárt félév (egy tanévnek megfelelő oktatási időszak) után, képzési szintenként egy tanévre, a következő létszámban:

Szakmai középfokú iskolai tanuló

Az egyesületi ösztöndíjat pályázat alapján az a tanuló nyerheti el, aki:

- a) az előző félévében kiemelkedő tanulmányi eredményt ért el;
- b) tudományos, szakiskolai diákkörben, illetve szakmai területen kimagasló munkát végez, és az erdészszakmunkákban alapuló kiemelkedő közösségi tevékenységet folytat.

Kérjük, hogy az iskola a támogatott tanulóval készítsen és csatoljon mind emberi, mind szakmai jellemzést, alkalossan véleményt, és részletesen tájékoztasson a szociális helyzetéről.

Kerüljön csatolásra:

- **pályázati adatlap**
- **tanári támogatás**
- **a pályázó részletes önéletrajza**
- **az elmúlt két félév bizonyítványának másolata**

A szakmai előmenetelen kívül legfeljebb a pályázó teljesítményének 10 százalékáig figyelembe vehető a tanuló közéleti, közösségi, sport- és egyéb tevékenysége, illetve szociális helyzete.

Ugyanaz a tanuló több éven át is elnyerheti az egyesületi ösztöndíjat, de minden tanévben újra kell pályáznia.

3. Az ösztöndíj havi összege

Szakmai középfokú iskolai tanuló esetében a köztársasági ösztöndíj 50%-ával azonos.

4. Az ösztöndíj elbírálásának módja

Az egyesületi ösztöndíj adományozására benyújtott pályázatokat június 30-ig a szakközépiskolák és szakiskolák igazgatói javaslattal továbbítják az Egyesület elnökének. Az Erdészcsillag Alapítvány kuratóriuma legkésőbb augusztus 31-ig dönt az ösztöndíjak odaítéléséről.

Amennyiben a tanuló tanulói jogviszonya bármilyen okból megszűnik vagy szünetel, az ösztöndíj tovább számára nem folyósítható. Ugyancsak fel kell függeszteni az ösztöndíj folyósítását, ha a tanuló ellen jogerős, elmarasztaló fegyelmi határozat születik.

Gémesi József
Erdészcsillag Alapítvány Kuratóriumi elnök